

Schody Patiomkina w Odessie fot. Wikipedia

MARIA ROMANOWSKA-ZADROŻNA

KONFERENCJA W ODESSIE

W Odessie, w dniach od 14 do 17 października 2008 r. trwała międzynarodowa, międzyresortowa konferencja na temat zapobiegania przemytowi dzieł sztuki. Została zorganizowana z inicjatywy ukraińskiego Ministerstwa Kultury i Turystyki oraz Państwowych Służb ds. Kontroli Przepływu Dóbr Kultury przez Granice Ukrainy wraz z ukraińskim Ministerstwem Spraw Zagranicznych, Służbami Bezpieczeństwa oraz Państwowymi Służbami Celnymi. Celem konferencji było wypracowanie strategii i taktyki zapobiegania nielegalnemu przewozowi przez granicę obiektów zabytkowych.

W konferencji udział wzięły delegacje z Białorusi, Federacji Rosyjskiej, Grecji, Litwy, Polski, Rumunii, Słowacji, Ukrainy i Turcji. Przedstawiły przepisy prawne regulujące zasady wywozu dóbr kultury, zasady wydawania pozwoleń oraz listy obiektów objętych całkowitym zakazem opuszczania kraju. Prezentowano formularze podań i pozwoleń, zastanawiano się nad definicją zabytku i obiektu o szczególnym znaczeniu kulturowym i historycznym, informowano o bazach danych, o roli i organizacji grup eksperckich przy wydawaniu opinii, o kompetencjach poszczególnych władz i organizowanej między nimi współpracy oraz o destrukcyjnej roli konfliktów zbrojnych w walce z nielegalnym wywozem zabytków. Podczas prezentacji i referatów wyraźnie

widoczna była legislacyjna unifikacja krajów należących już do Unii Europejskiej.

Polska delegacja, w skład której weszli przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Finansów oraz Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych, zaprezentowała na forum konferencji dwa raporty. Jeden o współpracy władz państwowych w zapobieganiu nielegalnemu wywozowi dzieł sztuki i drugi o prewencyjnych działaniach służb celnych mających na celu przeciwdziałanie nielegalnemu eksportowi i importowi dóbr kultury.

Po wystąpieniach wszystkich delegacji rozpoczęła się dyskusja panelowa, podczas której padła propozycja stworzenia wspólnej bazy danych obiektów skradzionych i nielegalnie wywiezionych

za granicę. Pomysł ten zyskał entuzjastów, jednak kilka delegacji dostrzegło problemy wynikające chociażby z używania różnych alfabetów. Alternatywnymi pomysłami było umieszczanie wszystkich strat w bazie Interpolu lub – jak zasugerował to przedstawiciel Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych – udzielenie wzajemnego dostępu na poziomie podstawowym do krajowych baz danych.

Znaczenie tego spotkania trudno przecenić. Podczas trzech dni obrad przedstawiciele poszczególnych krajów podzielili się swoimi doświadczeniami, w kularach omawiano bieżące, będące w toku sprawy. Materiały z konferencji zostaną opublikowane. Zacieśniła się współpraca między dotychczas współpracującymi służbami, a pozostałe dostrzegły nowe możliwości współdziałania ■